

Kancelária Rady pre mediálne služby

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 6. 7. 2023**

Správne konanie: REO-RPMS/2023/00478
Predmet: § 239 ods. 1 písm. a) a § 239 ods. 5 písm. a) a b) zákona č. 264/2022 Z. z.
Účastník konania: RTVS
Správny orgán: Rada pre mediálne služby

Dátum: 14. 6. 2023

Návrh uznesenia č. 1:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „regulátor“) ako orgán príslušný podľa § 109 a § 110 ods. 1 a 2 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 225 zákona č. 264/2022 Z. z. a v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní rozhodla, že účastník správneho konania č. REO-RPMS/2023/00478, Rozhlas a televízia Slovenska

I.

p o r u š i l

povinnosť ustanovenú v § 239 ods. 1 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z.

tým,

že v rámci vysielania televíznych programových služieb Jednotka, Dvojka, Trojka, RTVS Šport, RTVS 24 porušil v 4. kalendárnom štvrtroku 2022 povinnosť zabezpečiť multimodálny prístup k televíznej programovej službe, a to tak, aby vo vysielaní všetkých ním vysielaných televíznych programových služieb, bolo najmenej 50 % všetkých vysielaných programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím);

II.

porušil

povinnosť ustanovenú v § 239 ods. 5 písm. a) a b) zákona č. 264/2022 Z. z.

tým,

že v rámci vysielania televíznych programových služieb Jednotka, Dvojka, Trojka, RTVS Šport, RTVS 24 porušil v 4. kalendárnom štvrtroku 2022 povinnosť zabezpečiť, aby bolo najmenej 15 % všetkých vysielaných detských programov tlmočených do slovenského posunkového jazyka alebo v slovenskom posunkovom jazyku, a aby bolo sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich najmenej 25 % všetkých vysielaných detských programov a publicistických programov,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 134 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. úhrnnú **sankciu – upozornenie na porušenie zákona.**

Podľa § 135 ods. 5 zákona č. 264/2022 Z. z.: „Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila“.

Úloha:

Kancelária Rady vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o uložení sankcie a doručí ho účastníkovi konania.

T: 21. 7. 2023

Z: ReO

Úloha:

Kancelária Rady upovedomí podávateľa podnetu o výsledku správneho konania.

T: 3. 7. 2023

Z: PgO

Návrh uznesenia č. 2:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „regulátor“) ako orgán príslušný podľa § 109 a § 110 ods. 1 a 2 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa

§ 225 zákona č. 264/2022 Z. z. a v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní rozhodla, že správne konanie č. REO-RPMS/2023/00478 voči verejnoprávnemu vysielateľovi Rozhlas a televízia Slovenska v časti týkajúcej sa možného porušenia povinnosti ustanovenej v § 239 ods. 1 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. v 3. kalendárnom štvrtroku 2022 podľa § 30 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov

zastavuje,

pretože odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu.

Úloha:

Kancelária Rady vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o uložení sankcie a doručí ho účastníkovi konania.

T: 5. 7. 2023

Z: ReO

Úloha:

Kancelária Rady upovedomí podávateľa podnetu o výsledku správneho konania.

T: 3. 7. 2023

Z: PgO

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 11. 1. 2023 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči verejnoprávnemu vysielateľovi Rozhlas a televízia Slovenska v súvislosti

- s možným porušením ustanovenia **§ 239 ods. 1 písm. a)** zákona č. 264/2022 Z. z., nakoľko vzniklo dôvodné podozrenie, že v rámci vysielania televíznych programových služieb Jednotka, Dvojka, Trojka, RTVS Šport, RTVS 24 mohlo prísť v 3. a 4. kalendárnom štvrtroku 2022 k porušeniu povinnosti zabezpečiť multimodálny prístup k televíznej programovej službe, a to tak, aby vo vysielaní všetkých ním vysielaných televíznych programových služieb, bolo najmenej 50 % všetkých vysielaných programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím, a

- s možným porušením ustanovenia **§ 239 ods. 5 písm. a) a b)** zákona č. 264/2022 Z. z., nakoľko vzniklo dôvodné podozrenie, že v rámci vysielania televíznych programových služieb Jednotka, Dvojka, Trojka, RTVS Šport, RTVS 24 mohlo prísť v 4. kalendárnom štvrtroku 2022 k porušeniu povinnosti zabezpečiť, aby bolo najmenej 15 % všetkých vysielaných detských programov tlmočených do slovenského posunkového jazyka alebo v slovenskom posunkovom jazyku, a aby bolo sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich najmenej 25 % všetkých vysielaných detských programov a publicistických programov.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 10. 3. 2023, na základe čoho sa začalo správne konanie č. REO-RPMS/2023/00478. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania bol aj prepis/popis skutkového stavu.

Dňa 31. 3. 2023 bolo Rade doručená vyjadrenie účastníka konania.

V dňoch 6. 4. 2023 a 14. 6. 2023 účastník konania svoje vyjadrenie doplnil o komunikáciu s riaditeľkou odboru mediálneho práva a audiovizie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, resp.

o návrh novely zákona č. 264/2022 v podobe, v akej bol predložený na rokovanie NR SR (ďalej aj „návrh novely“)..

Subjektívna 6-mesačná lehota na uloženie sankcie podľa § 135 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. začala plynúť dňa 11. 1. 2023 a uplynie dňa 11. 7. 2023.

* * *

Podľa § 55 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. je verejnoprávny vysielateľ povinný zabezpečiť multimodálny prístup k televíznej programovej službe, a to tak, aby vo vysielaní všetkých ním vysielaných televíznych programových služieb:

a) boli všetky programy sprevádzané titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím alebo tlmočené do slovenského posunkového jazyka alebo v slovenskom posunkovom jazyku a

b) bolo najmenej 50 % všetkých vysielaných programov sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich.

Podľa § 55 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z. „Podiel programov podľa odseku 1 písm. b) sa určí ako podiel vysielacieho času programov s multimodálnym prístupom vo vysielaní všetkých televíznych programových služieb verejnoprávneho vysielateľa z celkového vysielacieho času programov vysielaných vo vysielaní všetkých televíznych programových služieb verejnoprávneho vysielateľa za kalendárny štvrtrok“

Podľa § 239 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. je verejnoprávny vysielateľ v období od 1. augusta 2022 do 31. decembra 2022 povinný zabezpečiť multimodálny prístup k televíznej programovej službe, a to tak, aby vo vysielaní všetkých ním vysielaných televíznych programových služieb, bolo najmenej

a) 50 % všetkých vysielaných programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím...

Podľa § 239 ods. 5 zákona č. 264/2022 Z. z. je verejnoprávny vysielateľ v období od 1. augusta 2022 do 31. decembra 2026 je verejnoprávny vysielateľ povinný v rámci ustanoveného podielu programov s multimodálnym prístupom podľa odsekov 1 až 4 zabezpečiť, aby bolo

a) najmenej 25 % všetkých vysielaných spravodajských programov a publicistických programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím, tlmočených do slovenského posunkového jazyka alebo v slovenskom posunkovom jazyku, najmenej 15 % všetkých vysielaných detských programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím a najmenej 15 % všetkých vysielaných detských programov tlmočených do slovenského posunkového jazyka alebo v slovenskom posunkovom jazyku,

b) sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich najmenej 25 % všetkých vysielaných detských programov a publicistických programov.

Podľa § 239 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. sa na zabezpečenie multimodálneho prístupu k televíznej programovej službe podľa odsekov 1 až 5 sa primerane vzťahujú ustanovenia § 55 ods. 2 a 5 až 9 a § 56.

* * *

Prehľad štatistických údajov dodaných účastníkom konania

4. štvrťrok								
Multimodálny prístup - verejnoprávny vysielateľ								
				spr. a publ.	detské	detské	detské	spr. a publ.
	titulky	PJ	HK	titulky + PJ	titulky	PJ	HK	HK
	50 %	3 %	20 %	25 %	15 %	15 %	25 %	25 %
RTVS	49,42	11,51	30,75	38,99	51,55	14,47	40,64	19,07

* * *

Správne konanie týkajúce sa možného porušenia § 239 ods. 1 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. sa začalo z dôvodu, že účastník konania si v rámci vysielania televíznych programových služieb Jednotka, Dvojka, Trojka, RTVS Šport, RTVS 24 v 3. a 4. kalendárnom štvrťroku 2022 mohol nesplniť zákonnú povinnosť verejnoprávneho vysielateľa zabezpečiť multimodálny prístup k televíznej programovej službe tak, aby vo vysielaní všetkých ním vysielaných televíznych programových služieb, bolo najmenej 50 % všetkých vysielaných programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím.

Správne konanie týkajúce sa možného porušenia § 239 ods. 5 písm. a) a b) zákona č. 264/2022 Z. z., sa začalo z dôvodu, že účastník konania si v rámci vysielania televíznych programových služieb Jednotka, Dvojka, Trojka, RTVS Šport, RTVS 24 v 4. kalendárnom štvrťroku 2022 mohol nesplniť povinnosť zabezpečiť, aby bolo najmenej 15 % všetkých vysielaných detských programov tlmočených do slovenského posunkového jazyka alebo v slovenskom posunkovom jazyku, a aby bolo sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich najmenej 25 % všetkých vysielaných detských programov a publicistických programov.

Podľa § 20 ods. 5 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. je vysielateľ televíznej programovej služby povinný viesť osobitnú štatistiku o vysielanom programe televíznej programovej služby obsahujúcu vyhodnotenie podielov programov s multimodálnym prístupom, podielu európskych diel, podielu programov európskej nezávislej produkcie vrátane vyhodnotenia podielu nových diel a podielu audiovizuálnych diel. Podľa § 20 ods. 5 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. je vysielateľ televíznej programovej služby povinný doručiť regulátorovi túto osobitnú štatistiku za kalendárny štvrťrok do 15 dní po skončení príslušného kalendárneho štvrťroku.

Vysielateľ Rozhlas a televízia Slovenska na základe povinnosti podľa § 20 ods. 5 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. zaslal Rade osobitnú štatistiku za 3. štvrťrok a za 4. štvrťrok roku 2022, obsahujúcu okrem iného aj vyhodnotenie podielov programov s multimodálnym prístupom. Štatistiku za 3. štvrťrok 2022 zaslal vysielateľ Rozhlas a televízia Slovenska e-mailom zo dňa 20. 10. 2022, ktorý bol zaevidovaný dňa 21. 10. 2022 (písomnosť č. RPMS/2022/001072). Štatistiku za 4. štvrťrok 2022 zaslal vysielateľ Rozhlas a televízia Slovenska e-mailom zo dňa 13. 1. 2023, ktorý bol zaevidovaný dňa 16. 1. 2023 (písomnosť č. RPMS/2023/000435).

Ad 1.

V § 55 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. sa stanovuje povinnosť verejnoprávneho vysielateľa zabezpečiť multimodálny prístup k televíznej programovej službe, a to tak, aby vo vysielaní všetkých ním vysielaných televíznych programových služieb:

- boli všetky programy sprevádzané titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím alebo tlmočené do slovenského posunkového jazyka alebo v slovenskom posunkovom jazyku a
- bolo najmenej 50 % všetkých vysielaných programov sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich.

Uvedené ciele sú dlhodobé, pričom zámerom zákonodarcu bolo dosiahnuť ich postupne, v dôsledku čoho v prechodných ustanoveniach zákona č. 264/2022 Z. z. špecifikoval v § 239 jednotlivé etapy realizácie plnohodnotného multimodálneho prístupu v televíznom vysielaní verejnoprávneho vysielateľa.

Podľa § 239 ods. 1 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. „V období od 1. augusta 2022 do 31. decembra 2022 je verejnoprávny vysielateľ povinný zabezpečiť multimodálny prístup k televíznej programovej službe, a to tak, aby vo vysielaní všetkých ním vysielaných televíznych programových služieb, bolo najmenej... **50 %** všetkých vysielaných programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím.“.

Z doručenej osobitnej štatistiky Kancelária preverovala percentuálny výpočet vysielaných programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím. Zo štatistických údajov zaslaných Rade vyplýva, že vysielateľ Rozhlas a televízia Slovenska zabezpečil, aby vo vysielaní všetkých ním vysielaných televíznych programových služieb bolo v 3. štvrťroku **48,67 %** a v 4. štvrťroku **49,42 %** všetkých vysielaných programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím.

Zo štatistických údajov zaslaných regulátorovi je preto zrejmé, že účastník konania v 3. a 4. štvrťroku nezabezpečil multimodálny prístup k televíznej programovej službe tak, aby vo vysielaní všetkých ním vysielaných televíznych programových služieb, bolo najmenej 50 % všetkých vysielaných programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím, na základe čoho vzniklo dôvodné podozrenie z porušenia povinnosti stanovenej v § 239 ods. 1 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z.

Ad. 2.

Podľa § 239 ods. 5 písm. a) a b) zákona č. 264/2022 Z. z. v období od 1. augusta 2022 do 31. decembra 2026 je verejnoprávny vysielateľ povinný v rámci ustanoveného podielu programov s multimodálnym prístupom zabezpečiť, aby bolo „a) ... najmenej 15 % všetkých vysielaných detských programov tlmočených do slovenského posunkového jazyka alebo v slovenskom posunkovom jazyku“ a „b) sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich najmenej 25 % všetkých vysielaných detských programov a publicistických programov.“

Z doručenej osobitnej štatistiky Kancelária preverovala percentuálny výpočet vysielaných detských programov tlmočených do slovenského posunkového jazyka alebo v slovenskom posunkovom jazyku a percentuálny výpočet všetkých vysielaných detských programov a publicistických programov sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich. Zo štatistických údajov zaslaných Rade vyplýva, že vysielateľ Rozhlas a televízia Slovenska v 4. štvrťroku 2022 zabezpečil, aby bolo **14,47 %** všetkých vysielaných detských programov tlmočených do slovenského posunkového jazyka alebo v slovenskom posunkovom jazyku. Zo štatistických údajov zaslaných Rade tiež vyplýva, že vysielateľ Rozhlas a televízia Slovenska v 4. štvrťroku 2022 zabezpečil, aby bolo **19,07 %** všetkých publicistických programov sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich. Z predmetných štatistických údajov zaslaných regulátorovi je preto zrejmé, že účastník konania v 4. štvrťroku nezabezpečil, aby bolo najmenej **15 %** všetkých vysielaných detských programov tlmočených do slovenského posunkového jazyka alebo v slovenskom posunkovom jazyku a tiež nezabezpečil, aby bolo najmenej **25 %** všetkých publicistických programov sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich, na základe čoho vzniklo dôvodné podozrenie z porušenia povinnosti stanovenej v § 239 ods. 5 písm. a) a b) zákona č. 264/2022 Z. z.

Argumentácia účastníka konania

Účastník konania v úvode svojho vyjadrenia zrekapituloval predmetné zákonné ustanovenia, pričom dospel k nasledujúcim záverom, s ktorými Kancelária v plnom rozsahu súhlasí:

„Zo znenia § 239 mediálneho zákona nepochybne vyplýva úmysel zákonodarcu, aby sa podiel jednotlivých programov s multimodálnym prístupom vysielaných v rámci televíznych programových služieb verejnoprávneho vysielateľa postupne zvyšoval v nadväznosti na prijatie novej právnej úpravy mediálneho zákona s účinnosťou od 1. augusta 2022 a to počas špecificky stanovených prechodných období až na úroveň stanovenú v § 55 ods. 1 mediálneho zákona.

Z jazykového výkladu predmetných ustanovení vyplýva nasledovné:

a) verejnoprávny vysielateľ má povinnosť zabezpečiť, aby bol podiel vysielaných programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím najmenej 50 % zo všetkých vysielaných programov na televíznych programových službách verejnoprávneho vysielateľa a to v prechodnom období od 1. augusta 2022 do 31. decembra 2022,

b) verejnoprávny vysielateľ má povinnosť zabezpečiť, aby bol podiel programov sprevádzaných titulkami pre osoby sluchovým postihnutím, tlmočených do slovenského posunkového jazyka alebo v slovenskom posunkovom jazyku najmenej 25 % všetkých vysielaných spravodajských programov a publicistických programov vysielaných na televíznych programových službách vysielateľa a to v prechodnom období od 1. augusta 2022 do 31. decembra 2026,

c) verejnoprávny vysielateľ má povinnosť zabezpečiť, aby bol podiel programov sprevádzaných titulkami pre osoby sluchovým postihnutím najmenej 15 % všetkých vysielaných detských programov na televíznych programových službách verejnoprávneho vysielateľa, a to v prechodnom období od 1. augusta 2022 do 31. decembra 2026,

d) verejnoprávny vysielateľ má povinnosť zabezpečiť, aby bol podiel programov tlmočených do slovenského posunkového jazyka alebo v slovenskom posunkovom jazyku najmenej 15 % všetkých vysielaných detských programov na televíznych programových službách verejnoprávneho vysielateľa a to v prechodnom období od 1. augusta 2022 do 31. decembra 2026,

e) verejnoprávny vysielateľ má povinnosť zabezpečiť, aby bol podiel programov sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich najmenej 25 % všetkých vysielaných detských a publicistických programov na televíznych programových službách verejnoprávneho vysielateľa a to v prechodnom období od 1. augusta 2022 do 31. decembra 2026“.

Na základe jazykového výkladu však účastník konania ďalej konštatuje, že z príslušných ustanovení zákona č. 264/2022 Z. z. „nevyplýva, že by sa uvedené povinnosti vzťahovali na obdobia kalendárnych štvrtí rokov, ale práve naopak, zákonodarcu určuje vo vzťahu k povinnostiam verejnoprávneho vysielateľa uvedených v § 239 mediálneho zákona konkrétne časovo vymedzené obdobia, za ktoré iná verejnoprávny vysielateľ stanovené podiely naplniť. Z uvedeného teda vyplýva, že správny orgán by mal posudzovať splnenie, resp. nesplnenie vyššie uvedených povinností verejnoprávneho vysielateľa stanovených v § 239 mediálneho zákona až po uplynutí príslušného prechodného obdobia“.

S uvedeným tvrdením nemôžeme súhlasiť so zreteľom na ustanovenie § 239 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého „na zabezpečenie multimodálneho prístupu k televíznej programovej službe podľa odsekov 1 až 5 sa primerane vzťahujú ustanovenia § 55 ods. 2 a 5 až 9 a § 56“. Na účely uplatňovania predmetných prechodných ustanovení teda zákon odkazuje na, podľa názoru Kancelárie, jednoznačné znenie § 55 ods. 2, podľa ktorého „podiel programov podľa odseku 1 písm. b) sa určí ako podiel vysielacieho času programov s multimodálnym prístupom vo vysielaní všetkých televíznych programových služieb verejnoprávneho vysielateľa z celkového vysielacieho času programov vysielaných vo vysielaní všetkých televíznych programových služieb verejnoprávneho vysielateľa **za kalendárny štvrt'rok**“. Uvedené ustanovenie v spojení s § 20 ods. 5 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. podľa nášho názoru nepripúšťa iný výklad ako ten, že aj štatistiky týkajúce sa multimodálneho prístupu v stanovenom prechodnom období sa vyhotovujú štvrt'ročne.

Účastník konania v tejto súvislosti uvádza, cit. „v § 55 ods. 1 písm. b) mediálneho zákona je však stanovený iba percentuálny podiel vo vzťahu k hlasovému komentovaniu pre nevidiacich. Z uvedeného vyplýva, že mediálny zákon špecificky neupravuje spôsob výpočtu percentuálneho podielu vo vzťahu k programom, ktoré sú sprevádzané titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím, tlmočené do slovenského posunkového jazyka alebo v slovenskom posunkovom jazyku vo vysielaní verejnoprávneho vysielateľa počas stanovených prechodných období“.

Ani takýto výklad podľa názoru Kancelárie neobstojí. Dôvod, pre ktorý sa v § 55 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z. (t. j. všeobecnom ustanovení) odkazuje na podiel iba podľa § 55 ods. 1 písm. b) (čiže podiel programov sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich) je jednoducho ten, že len v tomto prípade je dlhodobým cieľom zákona **50 %-ný podiel**, kým v prípade multimodálneho prístupu pre nepočujúcich sa stanovuje dlhodobý cieľ zahŕňajúci všetky programy, t. j. **100 % programov**. Naopak, v rámci prechodných ustanovení sa stanovujú podiely pre obe kategórie multimodálneho prístupu, preto je logické, aby sa takéto podiely určovali obdobným spôsobom, aký sa všeobecne stanovuje vo vzťahu k hlasovému komentovaniu pre nevidiacich, pričom tento spôsob sa má použiť „primerane“.

V súvislosti s výpočtom podielov účastníkov konania tiež uvádza, cit. „Pokiaľ však ide aj o samotný spôsob výpočtu programov s hlasovým komentovaním pre nevidiacich, v zmysle § 55 ods. 2 mediálneho zákona sa má tento podiel počítať ako podiel vysielacieho času s multimodálnym prístupom vo vysielaní všetkých televíznych programových služieb verejnoprávneho vysielateľa. Z definície multimodálneho prístupu uvedenej v § 14 ods. 6 mediálneho zákona vyplýva, že ide o doplnkovú službu vysielania, vysielanú súbežne s príslušnou televíznou programovou službou umožňujúcou prístup nepočujúcich alebo nevidiacich k programom vysielania alebo iným zložkám programovej služby, najmä prostredníctvom titulkov pre osoby so sluchovým postihnutím, tlmočenia do slovenského posunkového jazyka a hlasového komentovania pre nevidiacich.“

Z uvedeného teda vyplýva, že podiel programov vysielaných s hlasovým komentovaním pre nevidiacich sa má v zmysle mediálneho zákona určiť ako podiel vysielacieho času programov s multimodálnym prístupom vo vysielaní všetkých televíznych programových služieb verejnoprávneho vysielateľa z celkového vysielacieho času programov vysielaných vo vysielaní všetkých televíznych programových služieb verejnoprávneho vysielateľa za kalendárny štvrťrok, pričom programami s multimodálnym prístupom nie sú iba programy s hlasovým komentovaním pre nevidiacich, ale zároveň aj programy sprevádzané titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím, tlmočené do slovenského posunkového jazyka alebo v slovenskom posunkovom jazyku.

Účastník konania má za to, že ani spôsob výpočtu podielu programov sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich nie je z aktuálneho znenia mediálneho Zákona zrejmy. Účastník konania dodal správne orgánu predmetné štatistiky v súlade s § 20 ods. 5 písm. b) a c) v dobrej viere, že ide o správny výpočet, nakoľko je zrejme, že v § 239 ani v § 55 mediálneho zákona, nie sú uvedené spôsoby výpočtov podielov programov vysielaných s jednotlivými typmi multimodálneho prístupu, ktorými sa má pri vypracovávaní predmetných štatistik verejnoprávny vysielateľ riadiť“

V tomto prípade ide podľa názoru Kancelárie o účelovú špekuláciu. Teleologický a logický výklad § 55 ods. 2 totiž nepripúšťa iný výklad ako ten, že ak zákonodarca odkazuje na „podiel vysielacieho času programov s multimodálnym prístupom“, má na mysli ten typ multimodálneho prístupu, o ktorý v konkrétnom prípade ide. Je zjavné, že zákon neukladá povinnosť vypočítať percentuálny podiel programov s hlasovým komentovaním pre nevidiacich ako podiel programov s titulkami z celkového množstva programov. Tento záver napokon podľa nášho názoru podporuje aj znenie § 55 ods. 2 v návrhu novely zákona č. 264/2022 Z. z., na ktorý poukázal účastník konania, kde už zákonodarca odkazuje výslovne na hlasové komentovanie pre nevidiacich. Navyše aj v tomto prípade platí, že zákon č. 264/2022 Z. z. vo všeobecných ustanoveniach počíta iba s jedným typom podielu (hlasový komentár), preto je nesporné, na aký typ multimodálneho prístupu zákonodarca v tomto prípade odkazoval. To ale nič nemení na možnosti „primerane“ dané ustanovenie uplatniť aj na prípady výpočtu iných typov podielov.

Účastník konania vo veci výkladu predmetného ustanovenia ďalej uvádza, cit. „z citovaných ustanoveniach § 239 mediálneho zákona však spôsobuje interpretačné problémy aj skutočnosť, že v jednotlivých písmenách § 239 sa minimálny percentuálny podiel vzťahuje na všetky vysielané programy príslušnej kategórie (t.j. spravodajský, publicistický, detský), avšak v ich predvetí zákonodarca uvádza, že táto povinnosť sa plní v rámci podielov programov s multimodálnym prístupom, ktoré sú ustanovené v § 239 ods. 1 až 4 mediálneho zákona. Logický výklad predmetných ustanovení by teda nasvedčoval takej interpretácii, že ak napríklad podľa § 239 ods. 1 písm. c) mediálneho zákona má verejnoprávny vysielateľ povinnosť v období od 1. augusta 2022 do 31. decembra 2022 odvysielať minimálne 20 % všetkých vysielaných programov sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich, tak z tohto podielu musia aspoň 25 % tvoriť detské a publicistické programy. Ak by teda mal verejnoprávny vysielateľ povinnosť odvysielať napríklad 100 hodín programov sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich, tak 25 hodín z toho by mali tvoriť detské a publicistické programy“.

Takýto „logický“ výklad je podľa názoru Kancelárie potrebné odmietnuť. Napriek určitej nadbytočnosti slovného spojenia „v rámci ustanoveného podielu programov s multimodálnym prístupom podľa odsekov 1 až 4“ je totiž s ohľadom na jednoznačné znenie formulácie „**všetkých odvysielaných programov**“ podľa nášho názoru nepochybné, že znenie § 239 ods. 5 nenecháva priestor pre dôvodné pochybnosti o tom, že uvedené ustanovenie sa má vykladať v tom zmysle, že povinnosťou verejnoprávneho vysielateľa je zabezpečiť daný minimálny percentuálny podiel zo všetkých odvysielaných programov špecifikovaného typu, a to počas celého trvania stanoveného prechodného obdobia. Správny je teda podľa nášho názoru výklad, ku ktorému dospel aj účastník konania, podľa ktorého „v období od 1. augusta 2022 do 31. decembra 2022 by sa mal podiel podľa § 239 ods. 5 písm. a) a b) mediálneho zákona počítať zo všetkých odvysielaných programov príslušnej kategórie bez ohľadu na to, že v § 239 ods. 1 až 4 mediálneho zákona sú stanovené celkové podiely programov s príslušným multimodálnym prístupom“.

Uvedený prístup Kancelárie možno považovať za potvrdený aj vzhľadom na navrhované legislatívne riešenie zamerané na objasnenie právnej úpravy § 239. Novela zákona, na ktorú poukázal aj účastník konania, totiž na tieto účely dopĺňa nový § 242b (s názvom „Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. júla 2023“), pričom z navrhovaného znenia je možné vyvodiť, že:

1. povinnosť stanovená v § 239 ods. 5 písm. b) sa nemá vzťahovať na publicistické programy „založené na diskusii hostí“, pri ktorých je zjavne neúčelné hlasové komentovanie pre nevidiacich.

V tomto prípade ide o zmenu prijatú na podnet verejnoprávneho vysielateľa, ktorou sa má zabezpečiť istá úľava od povinnosti sprevádzať 25 % všetkých vysielaných publicistických programov hlasovým komentovaním pre nevidiacich. Vylúčenie podstatnej časti takýchto programov (diskusíí) z predmetného okruhu vedie logicky k zníženiu reálneho počtu publicistických programov, ktorých sa daná povinnosť týka, a teda ide o právnu úpravu v jednoznačný prospech nielen diváka so zrakovým postihnutím, ale aj verejnoprávneho vysielateľa. Naproti tomu, ak by platil „logický“ výklad podľa účastníka konania, t. j. že 25 % z okruhu programov s multimodálnym prístupom majú tvoriť publicistické programy, navrhovaná zmena by vysielateľovi nijakú reálnu úľavu nepriniesla.

2. podiel programov podľa § 239 ods. 2 až 4 (t. j. na roky 2023 až 2026) sa má určiť ako „podiel vysielacieho času programov s multimodálnym prístupom vo vysielaní všetkých televíznych programových služieb verejnoprávneho vysielateľa z celkového vysielacieho času programov [týchto programových služieb] za kalendárny štvrt'rok“,

pričom sa zároveň stanovuje, že:

3. na účely zabezpečenia multimodálneho prístupu k televíznej programovej službe podľa vyššie uvedeného ods. 2 a podľa § 239 ods. 1 až 4 sa primerane vzťahujú ustanovenia § 55 ods. 5 až 9

(čiže bez odseku 2, ktorý sa má vzťahovať už iba výlučne na hlasové komentovanie pre nevidiacich) a § 56, pričom ustanovenie § 239 ods. 6 sa viac nebude uplatňovať.

Domnievame sa, že týmto spôsobom zákonodarca odstraňuje nadbytočnosť a zmätočnosť slovného spojenia „v rámci ustanoveného podielu programov s multimodálnym prístupom podľa odsekov 1 až 4“, ktoré ostáva bez zmeny v predvetí ustanovenia § 239 ods. 5. Keďže návrh novely *de facto* ruší osobitnú úpravu spôsobu vykonávania povinností podľa § 239 ods. 5 (pozastavením účinnosti ods. 6, pričom podľa nového ustanovenia § 242b ods. 3 ostáva zachovaná iba úprava výkonu povinností podľa ods. 1 až 4), je podľa nášho názoru zrejmé, že výraz „v rámci ustanoveného podielu“ znamená, že spôsob výpočtu podielov stanovených v ods. 1 až 4 sa má uplatňovať aj na výpočet podielov vyplývajúcich z § 239 ods. 5. Je zároveň nevyhnutné uviesť, že návrh novely nebol parlamentom schválený.

Uvedený záver platí bez ohľadu na ďalšie úvahy účastníka konania, podľa ktorého „*ak by verejnoprávny vysielateľ v období od 1 augusta 2022 do 31. decembra 2022 celkovo odvysielal 600 hodín programov, tak by podľa § 239 ods. 1 písm. c) mediálneho zákona mal zabezpečiť odvysielanie 120 hodín programov sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich. Ak by však z týchto 600 hodín odvysielaných programov bolo 500 hodín detských a publicistických programov, tak podľa § 239 ods. 5 písm. b) mediálneho zákona by muselo byť odvysielaných až 125 hodín programov sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich (pričom by všetky tieto programy museli byť detské a publicistické). Takýto výklad by však podľa názoru účastníka konania nedával celkom zmysel, nakoľko by sa v takomto prípade v prechodnom období od 1. augusta 2022 do 31. decembra 2022 fakticky zvyšoval podiel programov, ktoré musí verejnoprávny vysielateľ odvysielat' s hlasovým komentovaním pre nevidiacich na úroveň, ktorá sa má dosiahnuť až v období od 1. januára 2023 do 31. decembra 2024 (porovnaj § 239 ods. 2 písm. c) mediálneho zákona)*“.

Je zrejmé, že uvedená úvaha vychádza z nerealistického predpokladu, že verejnoprávny vysielateľ by v súčte všetkých svojich programových služieb vysielal viac ako 80 % detských a publicistických programov, čo samozrejme nemožno v praxi očakávať. Predmetný výpočet, ktorý mal poukazovať na nezmyselnosť danej právnej úpravy, preto považujeme za čisto špekulatívny.

Podobne účelové sú aj ďalšie tvrdenia účastníka konania poukazujúce na neexistenciu zákonného vymedzenia detských a publicistických programov. V tejto súvislosti Kancelária zdôrazňuje, že je to vysielateľ, kto v tomto zmysle definuje vlastné programy na štatistické účely, pričom Rada v prejednávanej veci označenia programov účastníkom konania nijako nespochybnila. Oba uvedené termíny sú navyše jasne vymedzené v ustálenej rozhodovacej praxi Rady. Rovnako je dôležité dodať, že nič nenasvedčuje tomu, že by mal účastník konania pri vyplňaní príslušných štatistických údajov akékoľvek pochybnosti o správnom výklade ustanovení § 239 zákona č. 264/2022 Z. z., a teda o spôsobe výpočtu predmetných podielov.

Z týchto dôvodov Kancelária nesúhlasí so záverom účastníka konania, podľa ktorého sa pri výklade predmetných ustanovení zákona vyskytujú „*interpretačné a logické nezrovnalosti*“, ktoré „*nemôžu byť na prítlač vysielateľa*“. S odvolaním sa na rozsudok Súdneho dvora EÚ ARD v. PRO Sieben Media AG, C-6/98, a na trestnoprávnu zásadu *in dubio pro reo* preto účastník konania navrhuje správne konanie v danej veci zastaviť. Podľa názoru Kancelárie je takýto návrh s ohľadom na vyššie uvedené dôvody neopodstatnený.

Naproti tomu, Kancelária sa prikláňa k názoru účastníka konania, podľa ktorého, cit. „*vzhľadom na účinnosť novej právnej úpravy k 01. 08.2022, správny orgán nie je oprávnený vyhodnocovať a ukladať sankcie za splnenie, resp. nesplnenie uvedených povinností vo vzťahu k 3. kalendárnemu štvrtroku roku 2022 a teda spätne aj za čas, kedy takáto nová právna úprava ešte nebola účinná*“.

V tomto ohľade Kancelária konštatuje, že v súlade s bežnou rozhodovacou praxou Rady je postup, na základe ktorého sa aj protiprávne konania, ku ktorým došlo pred 1. 8. 2022 kvalifikujú v rámci správnych konaní začatých po tomto dátume podľa nových ustanovení zákona č. 264/2022 Z. z.

Uvedený postup však možno uplatniť len vtedy, ak sa dotknutá zákonná povinnosť z vecného hľadiska nezmenila, t. j. ide hmotnoprávne o totožnú povinnosť ako v prípade predchádzajúcej právnej úpravy podľa zákona č. 308/2000 Z. z., čiže ide o rovnakú skutkovú podstatu správneho deliktu. Rada v takýchto prípadoch kvalifikuje daný skutok podľa novej právnej úpravy, s tým, že uloží sankciu podľa právnej úpravy, ktorá je výhodnejšia pre vysielateľa.

Prejednávaná vec sa však týka odlišnej situácie, pretože predmetná povinnosť sa v novom zákone č. 264/2022 Z. z. upravuje odlišným spôsobom než tomu bolo do 1. 8. 2022, Kým počas účinnosti predchádzajúceho zákona č. 308/2000 Z. z. bolo potrebné stanovené podiely programov s multimodálnym prístupom dosiahnuť **v rámci každej jednotlivej digitálne vysielanej programovej služby** vysielateľa na základe zákona, podľa súčasnej právnej úpravy sa na dané účely posudzujú všetky programové služby RTVS ako jeden celok, čo v konečnom dôsledku vedie k väčšej slobode rozhodovania verejnoprávneho vysielateľa. Nemožno preto vychádzať z predpokladu, že § 239 ods. 1 stanovuje rovnakú povinnosť ako § 18 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.

Z dôvodu neprípustnej retroaktivity preto navrhujeme zastaviť správne konanie v prejednávanej veci v bode I, v časti týkajúcej sa údajného porušenia povinnosti podľa § 239 ods. 1 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. za 3. kalendárny štvrtrok 2022.

Pokiaľ ide o ostatné porušenia, Kancelária v tejto súvislosti upozorňuje, že predmetné povinnosti podľa § 239 sú v zákone č. 264/2022 stanovené jednoznačne a regulátorovi nie je pri skúmaní ich splnenia ponechaný žiadny priestor na správnu úvahu, bez ohľadu na prípadný rozdiel, ktorý vysielateľovi chýbal do dosiahnutia povinných podielov. Z vyššie uvedených dôvodov Kancelária konštatuje, že zo štatistických údajov dodaných účastníkom konania jednoznačne vyplývalo, že verejnoprávny vysielateľ porušil povinnosť podľa § 239 ods. 1 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z., tým, že v rámci vysielania televíznych programových služieb Jednotka, Dvojka, Trojka, RTVS Šport, RTVS 24 v 4. kalendárnom štvrtroku 2022 si nespĺnil zákonnú povinnosť verejnoprávneho vysielateľa zabezpečiť multimodálny prístup k televíznej programovej službe tak, aby vo vysielaní všetkých ním vysielaných televíznych programových služieb, bolo najmenej 50 % všetkých vysielaných programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím.

Ďalej je z uvedených údajov zrejmé, že účastník konania porušil povinnosť podľa § 239 ods. 5 písm. a) a b) zákona č. 264/2022 Z. z. tým, že si v rámci vysielania televíznych programových služieb Jednotka, Dvojka, Trojka, RTVS Šport, RTVS 24 v 4. kalendárnom štvrtroku 2022 nespĺnil povinnosť zabezpečiť, aby bolo najmenej 15 % všetkých vysielaných detských programov tlmočených do slovenského posunkového jazyka alebo v slovenskom posunkovom jazyku, a aby bolo sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich najmenej 25 % všetkých vysielaných detských programov a publicistických programov. Hoci je pravda, že podstatným zúžením okruhu publicistických programov dotknutých povinnosťou sprevádzať aspoň 25 % všetkých vysielaných publicistických programov hlasovým komentovaním pre nevidiacich by sa príslušný podiel takto zabezpečených programov pri zachovaní *status quo* vo vysielaní verejnoprávneho vysielateľa citeľne zvýšil, regulátor nie je pri výkone svojich jasne vymedzených sankčných právomocí oprávnený prihliadať na právny stav *de lege ferenda*, teda navrhované zmeny právnej úpravy, neplatné a neúčinné v čase, v ktorom k stíhanému skutku došlo.

V oboch prípadoch ide o prvé porušenie dotknutých povinností účastníkom konania, preto je Rada povinná uložiť za dané porušenia úhrnnú sankciu v podobe upozornenia na porušenie zákona.

* * *

Z á v e r

Vzhľadom na všetky uvedené tvrdenia navrhujeme Rade, aby prijala uznesenia v zmysle vyššie uvedených návrhov.